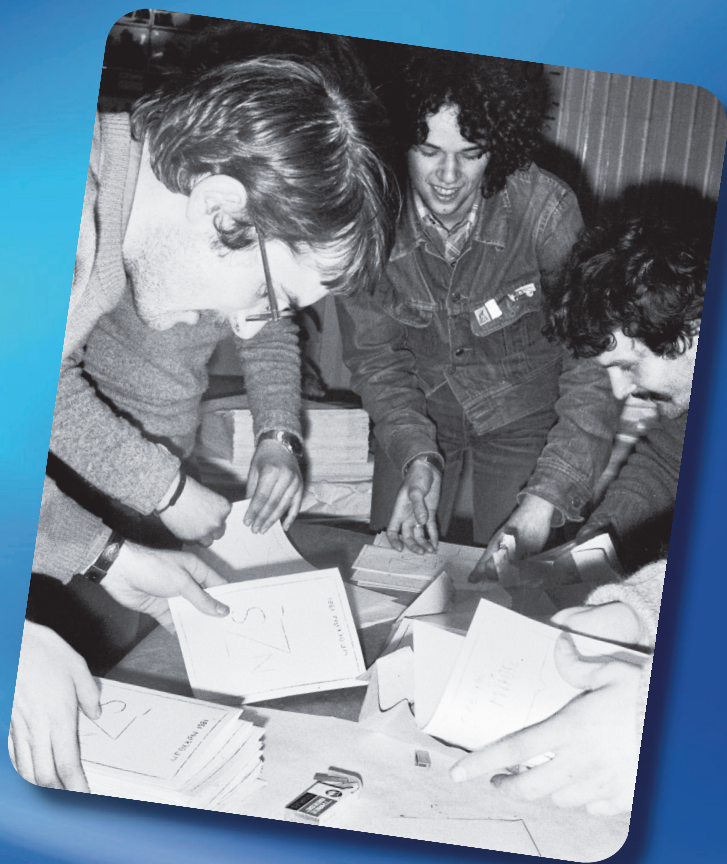

KSIAŻKI POZA CENZURĄ

Janusz Wolniak

KATALOG WYSTAWY
W KLUBIE MUZYKI I LITERATURY

Copyright © Janusz Wolniak
Skład, łamanie, opracowanie graficzne - Sławomir Kowalik
Druk: Drukarnia Cyfrowa Cyfrus

Na okładce – zdjęcia Janusza Wolniaka
strona I – skład pierwszej książki Oficyny NZS Uniwersytetu Wrocławskiego
„Gucio zaczarowany” Czesława Miłosza
strona IV - druk na ramce szefa Oficyny NZS Jarosława Świątka

Autor dziękuje za wsparcie:
Regionowi Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”
Wydawnictwu PROFIL
i Klubowi Muzyki i Literatury – instytucji kultury miasta Wrocławia

Publikacja została przygotowana z okazji obchodów 33. rocznicy Sierpnia '80
i otwarcia wystawy wydawnictw niezależnych ze zbiorów Janusza Wolniaka

Wydawca: Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk,
pl. Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

Wrocław, 2013

Książki poza cenzurą

wybrane wydawnictwa wrocławskie

z lat 1979-1989 ze zbiorów Janusza Wolniaka

KATALOG WYSTAWY W KLUBIE MUZYKI I LITERATURY

sierpień/wrzesień 2013

Spis treści

WSTĘP	3
WYDAWNICTWO AGORA.....	5
WYDAWNICTWO AGENCJA INFORMACYJNA SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA.....	6
WYDAWNICTWO MKZ/RKS NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” REGION DOLNY ŚLĄSK.....	8
OŚWIADCZENIE WYDAWCÓW	9
WYDAWNICTWO UNIVERSITAS.....	10
WYDAWNICTWO OFICyna NZS UNIWERYSTETU WROCŁAWSKIEGO	11
WYDAWNICTWO ŚWIT.....	12
WYDAWNICTWO AKADEMIA SZTUK WSZELAKICH/VIST/SDŚ	13
WYDAWNICTWO KRET.....	14
WYDAWNICTWO ASPEKT	15
WYDAWNICTWO PROFIL	16
WYDAWNICTWO OGNIWO	17
WYDAWNICTWO OFICyna NIEPOKORNYCH.....	18
WYDAWNICTWO RUCH MŁODZIEŻY NIEZALEŻNEJ.....	19
ZAMIAST NOTY BIOGRAFICZNEJ – POSTANOWIENIE O TYMCZASOWYM ARESZTOWANIU JANUSZA WOLNIAKA	20

*Ogromne wojska, bitne generały,
Policje - tajne, widne i dwu-pleciowe -
Przeciwko komuż tak się pojednały?
- Przeciwko kilku myślom... co nienowe!*
Cyprian Kamil Norwid

Wstęp

W okresie PRL-u konspiracja kojarzyła się powszechnie z II wojną światową, z okupacją niemiecką. W filmach i książkach kreowano rzeczywistość, w której bohaterami mieli być agent Kłos z moskiewskim rodowodem w popularnym serialu „Stawka większa niż życie” czy zagubiony AK-wiec z „Polskich dróg”. Trudno było wówczas całkowicie wymazać rolę Armii Krajowej, ale pomniejszano jej rolę w każdym możliwym calu. Po 30-latach wzorce zaczerpnięte z filmów przeszły do codziennego życia, dla tych którzy postanowili podjąć ryzyko konfrontacji i robić to, co było zakazane. Różnica była taka, że tym razem nie był to obcy okupant, ale Polacy, którzy z nadania moskiewskiego rządili Polską. Za pisanie, drukowanie i kolportowanie nieprawomyślnych tekstów nie szło się już pod mur, ale można było trafić do więzienia czy być poddanym rozmaitym szykanom. Raport Marka Muszyńskiego podaje, że tylko na Dolnym Śląsku, represjom poddane było 3309 osób i nie są to na pełne dane.

W czasach tzw. Polski Ludowej istniała wszechobecna cenzura. Pokolenia Polaków nie miały dostępu do prawdy o najnowszej historii Polski. Władza pilnowała, aby na światło dzienne nie wyszła prawda o Katyniu, o Powstaniu Warszawskim o fałszerstwach wyborczych, o morderstwach stalinowskich, o kulisach zrywów narodowych – Poznańskim Czerwcu 1956, Studenckim Marcu 1968, Krwawym Grudniu 1970, Ścieżkach Zdrowia w Radomiu i Ursusie 1976 i wielu, wielu innych faktach historycznych. W czasie swoich rządów komuniści oszukiwali naród.

Aż nadszedł Sierpień 1980. Ale jeszcze i przed nim, zwłaszcza w II połowie lat siedemdziesiątych, próbowano przełamywać monopol władzy na informację. Takie samizdaty krążyły zwłaszcza w środowisku akademickim. Dość powszechnie, mimo zagłuszania, wiedzę o białych plamach historii i o tym co dzieje się na świecie, można było czerpać z audycji Radia „Wolna Europa” czy też z „Głosu Ameryki”.

Kiedy wybuchła Rewolucja Solidarności na murach pojawiły się m.in., hasła – Telewizja kłamie, DTV łże, jak łąg, Cenzura – tego spadku po zaborcach nie chcemy. Partia straciła monopol na informację. Był to potężny cios w maszynę ówczesnej propagandy. Oficjalne media robiły co mogły, by bronić socjalizmu jak niepodległości. W latach 80-tych ukazywały się niezliczone bezdebitowe broszury i książki odsłaniające nasze korzenie i prawdę o najnowszej historii Polski, czyniąc działania władz pracą syzyfową.

Wprowadzenie stanu wojennego nie powstrzymało aspiracji wolnościowych Polaków. Władzy nie udało się zdusić płomienia wolności ani marzeń do tego żeby „Polska była Polską”. Choć do więzień trafiło wielu przywódców związkowych, drukarzy i kolporterów, nie zламаło to tych, którzy pozostali na wolności. Oprócz ulotek, rozmaitych biuletynów i czasopism, dalej drukowano książki. Do kraju płynęła też pomoc z zagranicy. Przemycano matryce, maszyny drukarskie i zakazane książki. Wydawano wszystko. Była literatura piękna, książki historyczne, polityczne i ekonomiczne. W książkach uczono jak konspirować, jak drukować. Powstawały słowniki podstawowych pojęć demokratycznych, ekonomicznych.

Chociaż jakość wielu publikacji była słaba, a mówiąc wprost niektóre książki w ogóle były nieczytelne, to popyt na niezależne słowo był niewyczerpany. Moje osobiste doświadczenia wiążą się z kolportażem tych wydawnictw. Co ciekawe oskarżenie jakie wobec mnie wysunięto w czasie procesu, nie wiązało się z książkami, o których nawet prokurator nie wspomniał, tylko z prasą solidarnościową. Władza bardziej od literatury i historii bała się tekstów odsłaniających kulisy jej rządów.

W wielu książkach, które ukazały się w ostatnich latach (patrz: bibliografia) o książkach bezdebitowych pisze się niewiele. Dlatego autor tej skromnej publikacji postanowił dać przyczynek do zgłębienia tej problematyki, mając nadzieję, że zawodowi historycy tej kwestii poświęcą w swoich przyszłych publikacjach więcej miejsca.

Scharakteryzowane tu wydawnictwa są reprezentatywne dla ówczesnych czasów, ale oczywiście nie są one jedyne. W oparciu o różne badania można szacować, że wydawców w samym Wrocławiu było ok. 500. Ilu z nich wydawało książki? Podejrzewam, że ok. 10%. W swoich zbiorach mam kilkaset wydawnictw w Polsce i kilkadziesiąt z Wrocławia. Na wystawie i w tej publikacji prezentuję reprezentatywne wydawnictwa wrocławskie.

Wszystkich, którzy nie odnajdą tu śladów swojej działalności, proszę o kontakt.

Dziękuję ludziom, którzy w tamtych czasach podjęli ten niełatwy trud odkłamywania rzeczywistości. Dzięki Wam wyrosły pokolenia Polaków świadome swoich korzeni. Efektów tych działań nie da się zmierzyć żadną miarą, ale kiedy przyszedł czas próby w 1989 r. społeczeństwo opowiedziało się jednoznacznie przeciw komunistom.

Czy dzisiaj w dobie mediów internetowych potrzebne są jeszcze książki? Czy wiedza historyczna młodych pokoleń Polaków jest wystarczająca? Czy istnieją dalej niezależne wydawnictwa mające misję odkrywania białych plam?

Na te wszystkie pytania ja odpowiadam TAK.

Internet nigdy nie zastąpi książki. Zapomniana już płyta winylowa też powraca do łask.

Wiedza historyczna młodego pokolenia jest niestety niewystarczająca, a wynika to choćby z decyzji Ministerstwa Edukacji Narodowej ograniczającej nauczanie historii.

Istnieją na szczęście dalej wydawnictwa, dla których ważniejsze od zysku są idee i niesienie misji pokazywania prawdy, stawiania niepolitycznych pytań. Posłużę się tylko jednym przykładem, którym jest Wydawnictwo Adama Borowskiego Volumen i książka Żołnierze wyklęci: antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 roku, przedstawiająca sylwetki, tych ludzi, których komunistyczna władza chciała na zawsze usunąć z naszej pamięci.

I jeszcze jedna uwaga. Tytuły i autorzy wielu drukowanych wówczas książek dalej są mało znani. Ograniczanie nauczania dotknęło i język polski. Młodzież nie zna wielu autorów, bo ich książki rzadko są wznawiane.

Czas by na nowo zbudować hierarchię właściwych wartości w kanonie literatury współczesnej. Oto od paru lat apelowali wybitni polscy naukowcy, pisarze, jednak na te głosy władza jest głucha. Pora obudzić się i zacząć przekazywać najmłodszym odpowiednie wzorce, bo inaczej wychowamy pokolenia nieobeznane ze swoją najnowszą historią i literaturą.

Janusz Wolniak

DRUKARZOM

*Zmienia mieszkanie. Nieraz z trwogą wsłuchuje się
w pukanie do drzwi. Gdzie schować stos pachnących świeżą
farbą gazetek? A gdzie powielacz?*

*Tajny drukarz. Jutro, pojutrze może go dopadną.
Zamkną w więzieniu. Inny przyjdzie na jego miejsce.
Głodu prawdy kłamstwo nie nasyci.*

Potrzebni są ludziom.

Pomyśl o nich czasem!

Marek Nowakowski
Raport o stanie wojennym

WYDAWNICTWO AGORA

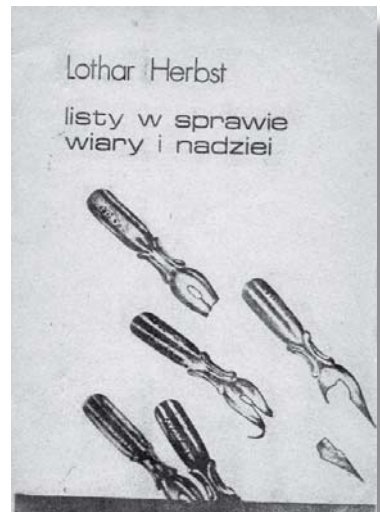
Działalność: 1977-1979

Wydawcy: Pracownicy naukowci UW.

Publikacje: poezja w Bibliotece Agory /maszynopisy/ np. „Listy w sprawie wiary i nadziei” Lothara Herbsta, „Poezja niebezpieczna” Jarosława Brody, „Jak minął dzień” Leszka Budrewicza

Ludzie wydawnictwa: Lothar Herbst, Marianna Bocian, Jarosław Broda, Leszek Pułka, Leszek Szaruga, Leszek Budrewicz, R. Biliński, Stanisław Bereś, Antoni Pawlak, Z. Joachimiak

Charakterystyka wydawnictwa: ukazały się 22 zbiory poezji

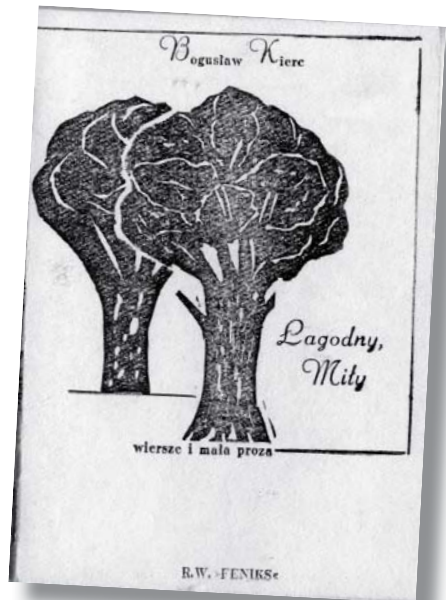
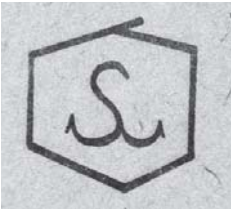
WYDAWNICTWO AGENCJA INFORMACYJNA SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA

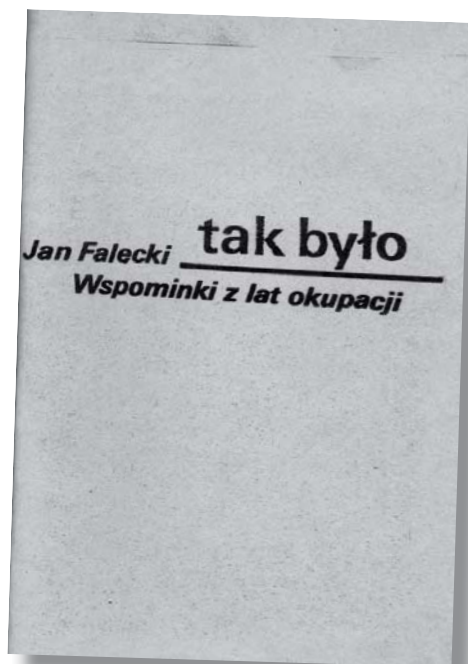
Działalność: 1982-1989

Wydawcy: pracownicy Politechniki Wrocławskiej i wielu grup autonomicznych związanych z „SW”

Publikacje: beletrystyka, poezja, książki historyczne, np. „Archipelag Gułag” Aleksandra Sołżenicyna, „Wspominki z okupacji. Tak było” Jana Faleckiego, „Komendanci Główni Armii Krajowej” Antoniego Lenkiewicza, „Łagodny, miły” wiersze Bogusława Kierca, „Mały konspirator”, „Ks. Adama Wiktora TJ Msze święte za Ojczyznę u Św. Klemensa Dworzaka”

Ludzie wydawnictwa: Kornel Morawiecki, Hanna Łukowska-Karniej, Roman Lazarowicz, Barbara Sarapuk, Tadeusz Świerczewski, Krzysztof Gulbinowicz, Andrzej Kisielewicz, Antoni Roszak, Piotr Starzyński, Piotr Franielczyk, Anna

Bujwid, Ludwik Werle, Dariusz Olszewski, Zofia Maciejewska, Żabokszczycki (ps. Małgosia), Józef Białek, Tadeusz Kuranda, Piotr Medoń, Ludwika Ogorzelec, Andrzej Łuc, Grzegorz Mielcarek, Henryk Prykiel, Grzegorz Wołoszyński, Bogdan Makarski

Charakterystyka wydawnictwa: nakładem „SW” ukazało się ponad 100 tytułów. Wydawcy „SW” oprócz książek sygnowanych własnym logo drukowali dla NSZZ „Solidarność”, NZS-u, różnych organizacji młodzieżowych, środowiskowych i zawodowych. Oprócz tego wydawano dziesiątki, a w skali kraju setki pism, plakatów, znaczków, banknotów; jako Stowarzyszenie „Solidarność Walcząca” dalej prowadzi działalność wydawniczą, drukując dwutygodnik „Gazeta Obywatelska. Prawda jest ciekawa” oraz inne publikacje.

WYDAWNICTWO MKZ/RKS NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” REGION DOLNY ŚLĄSK

Działalność: 1980-1989

Wydawcy: związek zawodowy NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk

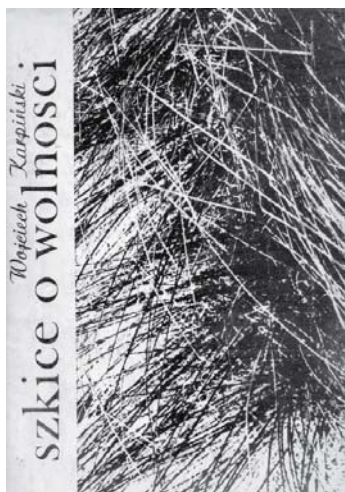
Publikacje: beletrystyka, książki historyczne, np. „Szkice o wolności” Wojciecha Karpińskiego, „Polskie państwo podziemne” Władysława Bartoszewskiego, „Raport represji na Dolnym Śląsku w okresie od 13.12.81 – 31.03.1988 r.”, „Forma i treść umowy społecznej” Jerzego Jedlickiego, „Obywatel a Służba Bezpieczeństwa”

Ludzie wydawnictwa: Władysław Frasyniuk, Krzysztof Turkowski, Stanisław Huskowski, Maciej Zięba, Jarosław Broda, Kornel Morawiecki, Romuald Lazarowicz, Wiesław Moszczak, Andrzej Pawlik, Jan Sobczyk, Adam Lipiński, Krzysztof Bąkowski, Andrzej Pawlik, Janina Batkiewicz, Aleksander Gleichgewicht, Rafał Bubnicki, Leszek Budrewicz, Stanisław Drozd, Lothar Herbst, Andrzej Jakubowicz, Teresa Koczarska, Tadeusz Kuranda, Jacek Nowiński, Aureliusz Pędziwiół, Stefan Rogowicz, Agnieszka Sidorska, Mirosław Spychalski, Alicja Terlikowska, Jerzy Wagner, Edward Wielkoszyński, Andrzej Wiśniewski, Marek Muszyński, Tomasz Wójcik, Ewa Gorzkowska

Charakterystyka wydawnictwa: w działalności statutowej NSZZ „Solidarność” na przestrzeni lat 1980-89 można wyróżnić kilka okresów; w pierwszym 1980-81 Związek próbował legalizować swoje wydawnictwa, wydając je oficjalnie w państwowych drukarniach do czasu zakupu własnej nowoczesnej maszyny ze Szwecji; w drugim etapie po wprowadzeniu stanu wojennego do połowy 1982 r. za poligrafię w RKS-ie odpowiadał zespół pod kierownictwem Kornela Morawieckiego,

a trzeci etap do czasu ponownej legalizacji Związku 1989 r. miał już wiele różnych redakcji. Przez 9 lat ukazywało się regularnie pismo „Z dnia na dzień”.

WROCLAW 3. 10. 1981 r.

OŚWIADCZENIE

Wypadki represji służby bezpieczeństwa wobec niezależnego ruchu wydawniczego w Warszawie i innych miastach potwierdziły - p r a d z i w e stanowisko władz; że jedynym kryterium oceny dzieła, obowiązującym w naszym kraju jest jego przydatność dla potrzeb aktualnie prowadzonej kampanii propagandowej. Stanowczo przeciwko temu stanowisku protestujemy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji PRL w naszym kraju obowiązuje wolność słowa i druku. Nie możemy dać się zakneblować przy pomocy prawa którego nie akceptujemy. Nowa ustawa o cenzurze; która nie zyskała społecznej akceptacji w sposób wyraźny sprzeczna jest z Konstytucją PRL i naszym narodowym interesem. Godzi ona w fundamentalne prawo człowieka do swobodnego głoszenia swoich poglądów - godzi ona w prawo człowieka do wolności.

WROCLAWIANIE MIESZKANCY DOLNEGO SLASKA zwracamy się do Was z apelem o szczególną czujność w obronie niezależnego ruchu wydawniczego, w obronie swobodnego obiegu książek drukowanych poza cenzurą.

Pamiętajcie. Los Wolnego Słowa zależy również od Was. Represje przeciwko wydawcom książek godzą bezpośrednio w Wasze prawo do wolnego doboru lektury. Ustawa ta godzi w naszą kulturę narodową.

Za Wydawnictwa:

'OFICyna NZS U.Wr.' — Marcin Piechowski

'SWIT' — Janusz Kunat

'UNIVERSITAS' — Antoni Wójtowicz

PUBLIKACJE NIEZALEŻNE MOŻNA NABYĆ W PUNKTACH KOLPORTAŻU :

ZR NSZZ "Solidarność" Wrocław ul. Mazowiecka 17 p.104
NZS - Wrocław ul. Szewska 50/51

WYDAWNICTWO UNIVERSITAS

Działalność: 1981

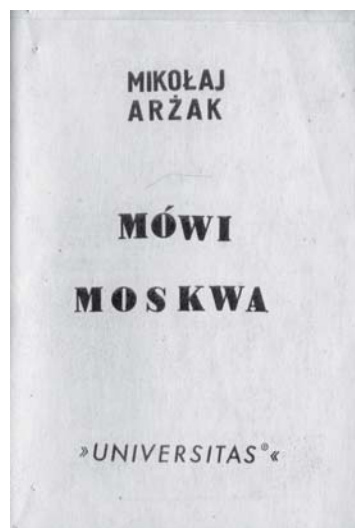
Wydawcy: NZS na Uniwersytecie Wrocławskim, w Instytucie Nauk Politycznych

Publikacje: przedruki Instytutu Literackiego w Paryżu, literatura piękna, książki o tematyce historycznej i politycznej, np. Dokumentacja w sprawie TKN –oświadczenia, relacje, zeznania (1979-1981); „Mówi Moskwa” Mikołaja Arzaka;

Konfederacja Polski Niepodległej, Style politycznego myślenia” Marcina Króla

Ludzie wydawnictwa: Antoni Wójtowicz, Aleksander Popiel, Jerzy Landsberg, Adam Kawalec, Adam Grabowski, Tadeusz Kuranda

Charakterystyka wydawnictwa: Współpracowali z Zarządem Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, drukowali również ulotki strajkowe i pisma – „Woda na młyn” i „No więc”. Działalność wydawnictwa przerwało wprowadzenie stanu wojennego 13.12.1981 r.

WYDAWNICTWO OFICyna NZS UNIwersytetu Wrocławskiego

Działalność: 1981

Wydawcy: członkowie NZS UWr

Publikacje: książki historyczne, polityczne, beletrystyka, poezja, np. „Gucio zaczarowany” Czesława Miłosza, „Czy Związek Sowiecki przetrwa do roku 1984?” Andreja Amarlika, „Kulisy genezy Powstania Warszawskiego” Jana Matłachowskiego, „Działanie i przyszłość” Marka Tarniewskiego, „Maść na szczury” Bogdana Madeja

Ludzie wydawnictwa: Jarosław Świątek, Marcin Piechowski, Wiesław Jastrzębski, Blandyna Skowrońska, Beata Szczepańska

Charakterystyka wydawnictwa: wydawnictwo studenckie; wszystkie publikacje rozchodziły się błyskawicznie; kolejne książki miały coraz lepszą formę; wiele publikacji było rozwożonych po całym kraju; siedziba mieściła się na ul. Grodzkiej; stan wojenny przerwał rozwój wydawnictwa; wydano 5 tytułów.

WYDAWNICTWO ŚWIT

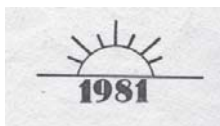
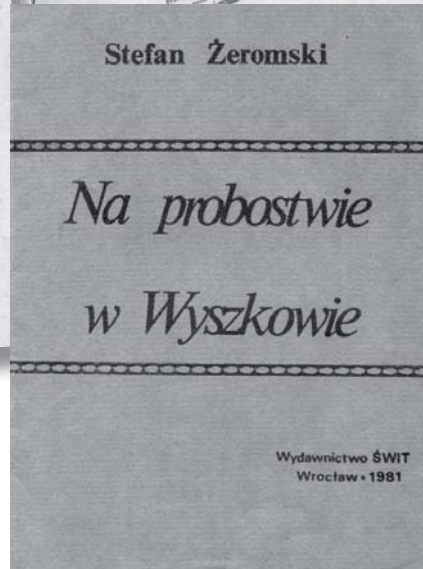
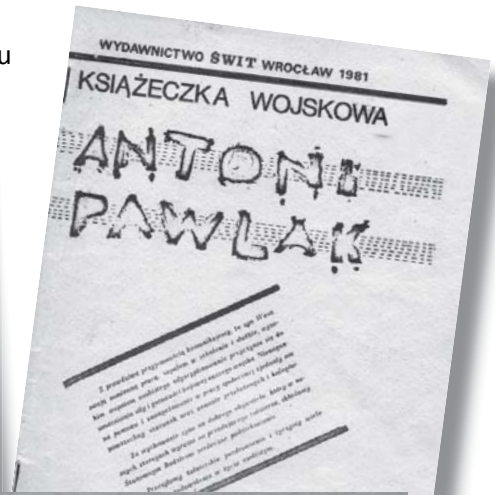
Działalność: 1981

Wydawcy: członkowie NSZZ „Solidarność”

Publikacje: beletrystyka, poezja, książki historyczne, np. „Na probostwie w Wyszkowiu” Stefana Żeromskiego, „Książeczka wojskowa” Antoniego Pawlaka, „Terror i rewolucja” Borysa Lewickiego, „Węgry 13 dni nadziei” Sandora Kopácsiego, „Wyznania” Lothara Herbsta

Ludzie wydawnictwa: Janusz Kunat, Tadeusz Kuranda

Charakterystyka wydawnictwa: istniało w 1981 r., szef wydawnictwa aresztowany na początku 1982r. po zwolnieniu z aresztu wyjechał do RFN.

WYDAWNICTWO AKADEMIA SZTUK WSZELAKICH/VIST/SDŚ

Działalność: 1982-89

Wydawcy: studenci i pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Geologii, Politechniki Wrocławskiej, Akademii Ekonomicznej, ASP i różnych firm

Publikacje: literatura piękna, historyczna i ekonomiczna, politologiczna, np. „Folwark zwierzęcy” Georgea Orwella, „Koń na wzgórzu” Eugeniusza Malaczewskiego, „Historia polityczna Polski” Krystyny Kersten, „Socjalizm a komunizm” i „Komunizm i faszyzm” Andrzeja Sadowskiego

Ludzie wydawnictwa: Janusz Laska, Tadeusz Krupiński, Barbara i Zbigniew Kobyteccy, Jan Koziar, Elżbieta Łysakowska, Maria Demków, Danuta Kamecka, Wiesława Pigoń, Rafał Pestkowski, Andrzej Pestkowski, Zenon Waniak, Zygmunt Fitowski

Charakterystyka wydawnictwa: wydawnictwa sygnowane były różnymi nazwami, jak również ze względu bezpieczeństwa nie posiadały żadnego oznaczenia; współpraca z organizacjami NZS i „Solidarności we Wrocławiu i w Polsce, Ruchem Społecznym Solidarności i organizacjami młodzieżowymi, członkowie świadczenie usług różnym organizacjom politycznym i kościelnym; wydawano też śpiewniki, kalendarze, kartki, znaczki oraz pisma „Solidarność Dolnego Śląska” i „Konkret. Almanach wrocławski”; wspomagali drukowanie pism uczelnianych, RSS I Międzyszkolnego Komitetu Oporu, Bratnią Pomoc (Tomasz Szaynok); wydali ok. 50 książek; byli członkami Rady Oświaty

Niezależnej przy RKS Dolny Śląsk; Janusz Laska dalej jest wydawcą Kłodzkiego Towarzystwa Oświatowego.

WYDAWNICTWO KRET

Działalność: 1983-1990

Wydawcy: Ruch Społeczny Solidarność

Publikacje: dokumenty „Solidarności”, wiersze, beletrystyka, książki historyczne, np. „Opowieść heroiczna” – Mirosława Jasińskiego, Mirosława Spychalskiego; „Jeden i liczba mnoga” – Andrzeja Falkiewicza

Ludzie wydawnictwa: Adam Lipiński, Ireneusz Kowalczyk, Tadeusz Kuranda

Charakterystyka wydawnictwa: współpracowali z Komitetem Oporu Społecznego, Akademickim Ruchem Oporu i Ruchem Społecznym Solidarność; za swoją działalność i wkład w polską kulturę niezależną Kret został uhonorowany nagrodą Polcul Foundation; nakładem Kreta ukazało się ok. 20 tytułów.

WYDAWNICTWO ASPEKT

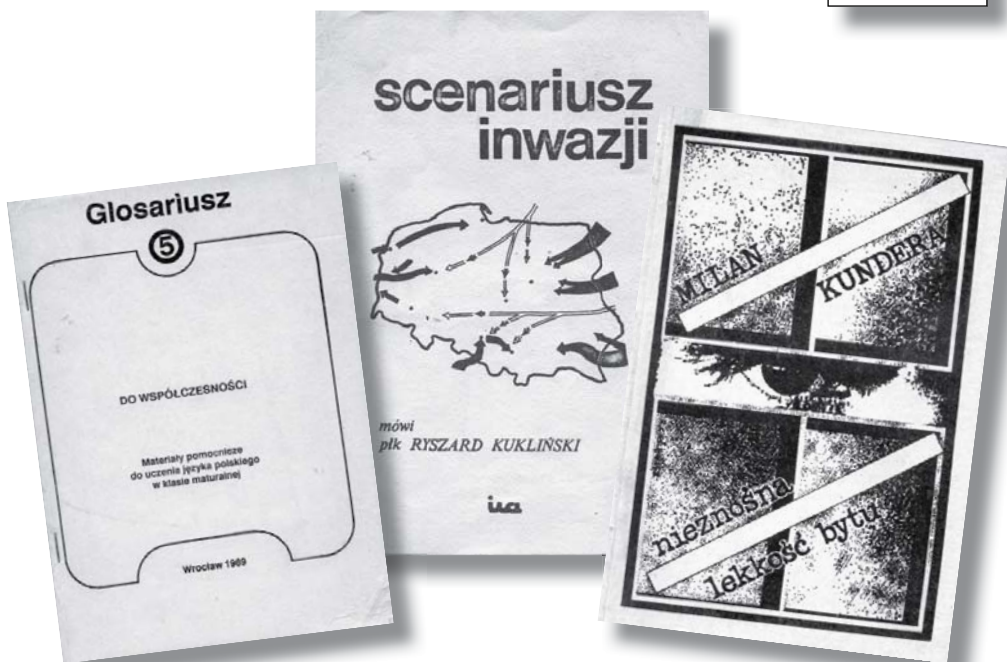
Działalność: 1983-1990

Wydawcy: pracownicy Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN

Publikacje: książki o tematyce historycznej, literatura piękna, podręczniki, ulotki, plakaty, pisma zakładowe oraz znakomite pismo „Obecność”, np. „Mity socjalizmu” Leszka Nowaka, „Obsługiwałem angielskiego króla” Bohumila Hrabala, „Niezdolność lekkość bytu” Milana Kundery, „Droga do nikąd” Józefa Mackiewicza, Glosariusz (5-tomów)– Materiały Pomocnicze do uczenia języka polskiego (współautorka Grażyna Tomaszewska)

Ludzie wydawnictwa: Krzysztof Hofmann, Jacek Mulak oraz m.in., Bogdan Aniszczyk, Vercylia Biegańska, Andrzej Bielecki, Rafał Bubnicki, Henryk Drulis, Lothar Herbst, Danuta Kolberger, Dariusz Nowak, Jerzy Przystawa, Józef Rudziński, Krzysztof Sajfert, Danuta Błahut-Biegańska, Józef i Danuta Rudzińscy, Krzysztof Sajfert, Stanisław Jabłonka, Jacek i Leszek Zychowie, Zbigniew Gajek, Aleksandra i Krzysztof Janikowie, Józef Kurek

Charakterystyka wydawnictwa: Wydawnictwo współpracowało z różnymi strukturami Solidarności (RKS, RKW, SW) oraz innymi wydawnictwami, drukowano m.in., na profesjonalnym sprzęcie Akademii Wychowania Fizycznego. Prowadzono również fundusz dla współpracowników będących w trudnej sytuacji materialnej. Opublikowało ponad 40 książek w łącznym nakładzie ok. 100 tys. egz.

WYDAWNICTWO PROFIL

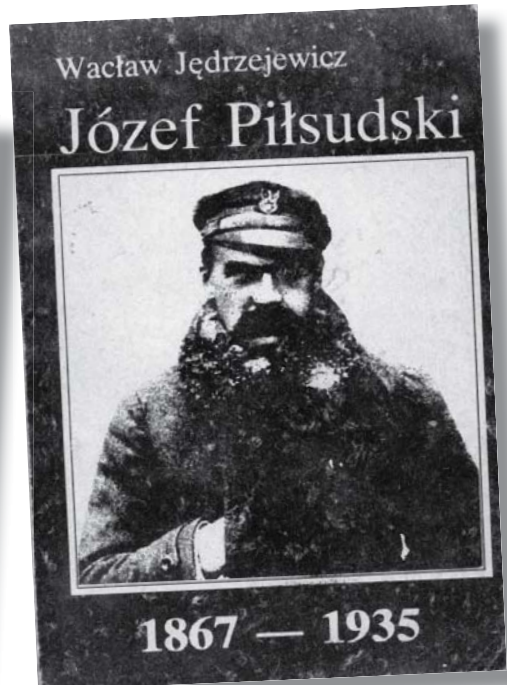
Działalność: 1983-90

Wydawcy: członkowie Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Publikacje: głównie książki historyczne i polityczne, ale i beletrystyka, druk różnych gazetek zakładowych, opublikowali m.in.: „Na przełomie dziejów” Romana Buczka, „Polska z oddali” Jana Nowaka, Józef Piłsudski – Wacława Jędrzejewicza, „Polska Lubelska 1944” Tadeusza Żenczykowskiego

Ludzie wydawnictwa: Antoni Wójtowicz, Aleksander Popiel, Bogdan Zdrojewski, Krzysztof Gulbinowicz, Irena i Stanisław Procykowie, Piotr Maciejewski, Krzysztof Kawalec

Charakterystyka wydawnictwa: Założyciele wydawnictwa na czele z Antonim Wójtowiczem wywodzili się z NZS-u, ale współpracowali z wieloma ugrupowaniami podziemnymi: z różnymi strukturami „Solidarności”, z ruchem „Wolność i Pokój”, z „Międzyszkolnym Ruchem Oporu” czy z Ruchem Społecznym Solidarność. Wydali w tym okresie ponad 20 pozycji książkowych. Wydawnictwo „Profil” istnieje do dzisiaj, od czasu kiedy Antoni Wójtowicz zarejestrował je w Urzędzie Miejskim Wrocławia 27 sierpnia 1990 r.

WYDAWNICTWO OGNIWO

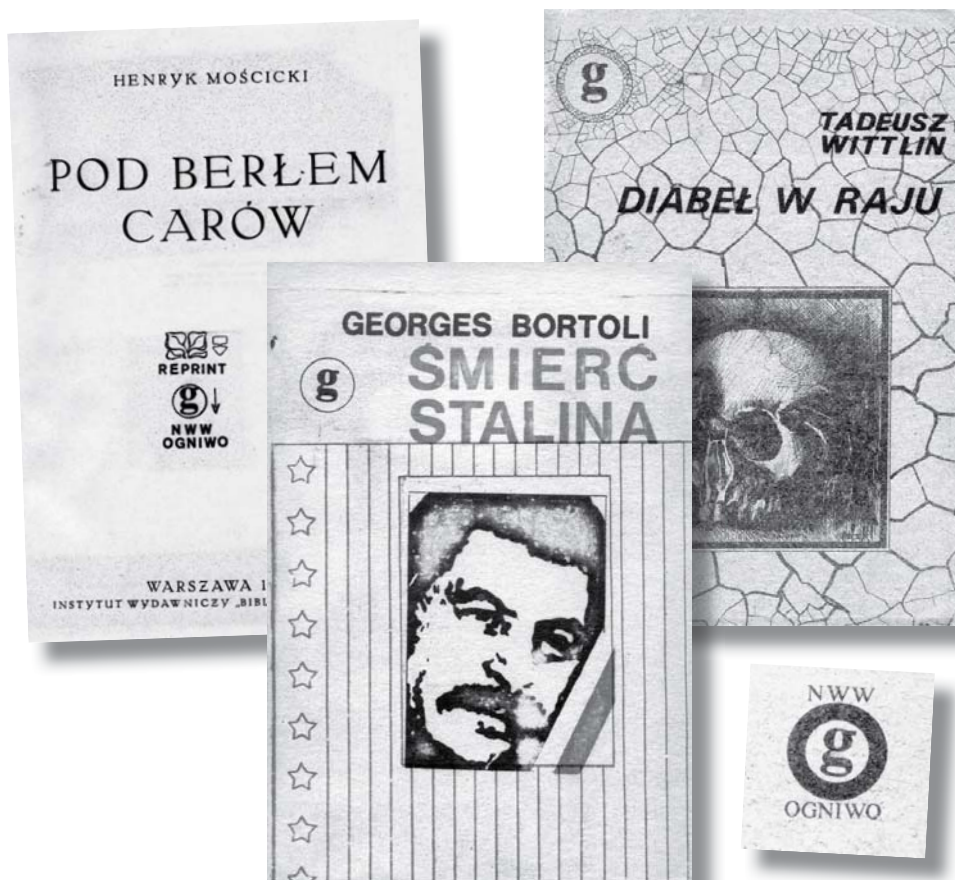
Działalność: 1984-1990

Wydawcy: Niezależne Warsztaty Wydawnicze Ogniu, Ruch Społeczny Solidarność, Koordynacja Wydawnicza RKW „Solidarność” Dolny Śląsk

Publikacje: poezja, wspomnienia, satyra, książki historyczne, kartki okolicznościowe, np. „Diabeł w raju” – Tadeusz Wittlina, „Pod berłem carów” – Henryka Mościckiego, „Śmierć Stalina” – Georgesa Bartoli

Ludzie wydawnictwa: Włodzimierz Mękarcki, Ludwik Kluźniak, Andrzej i Jan Bafalukoszowie, Ireneusz Tokarek, Ryszard Węgrzyn, Stanisław Dębiński, Stanisław Procyk, Mieczysław Wierzba

Charakterystyka wydawnictwa: Współpracowali z RKS „Solidarność” Dolny Śląsk, Solidarnością Walczącą, Tajną Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną Solidarności w Bolesławcu, z Solidarnością w Głogowie, z Zagłębiem Miedziowym. Oprócz książek wydawali pisma „Ogniu” i „Region”.

WYDAWNICTWO OFICyna NIEPOKORNYCH

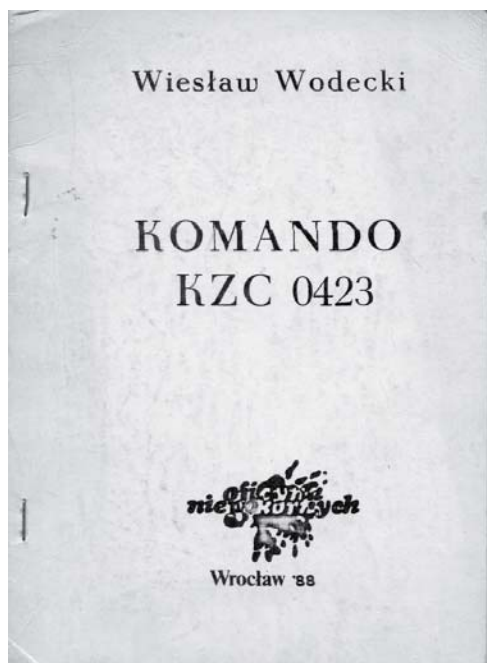
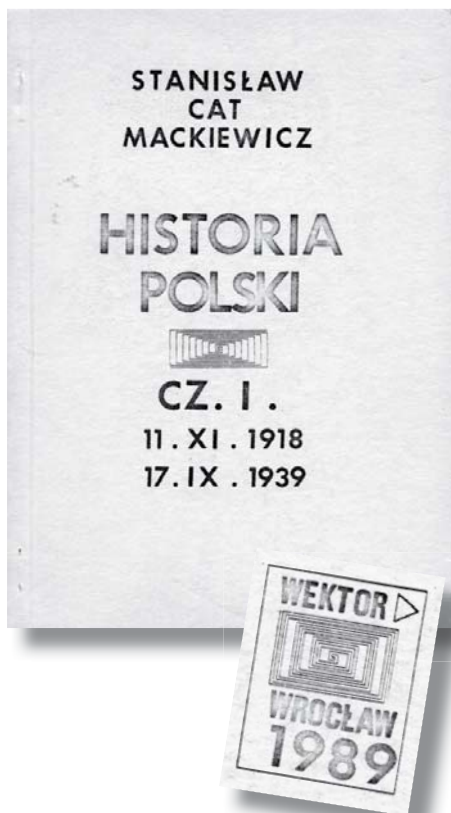
Działalność: 1987-89

Wydawcy: związani z różnymi środowiskami niepodległościowymi

Publikacje: głównie książki historyczne i polityczne, np. „A jeżeli rzeczywiście to byli Rosjanie?” Leopolda Ungera, „Komando KZC 0423” Wiesława Wodeckiego i tegoż autora „Nowotwór. Szkice o Rosji”.

Ludzie wydawnictwa: Jerzy Przystawa – redaktor naczelny, Irena i Krystyna Chmieleńskie, Józef Biątek, Krzysztof Kołosowski, Andrzej Kostka, Wiktor Kubica, Wojciech Niespodziewany, Czesław Przystawa, Stanisław Rutkowski, Wiesław Wodecki, Zbigniew Jabłoński

Charakterystyka wydawnictwa: współpracowali z wydawnictwami CDN, z Inicjatywą Wydawniczą Aspekt; działali przy wydatnym wsparciu Solidarności Walczącej; opublikowali łącznie 11 tytułów w przeciętnym nakładzie 1 tys. egz.

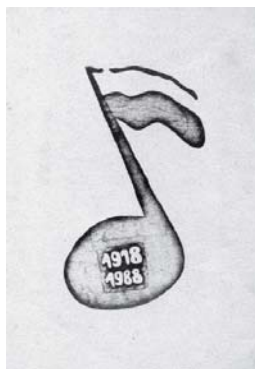

WYDAWNICTWO RUCH MŁODZIEŻY NIEZALEŻNEJ

Działalność: 1988-1989

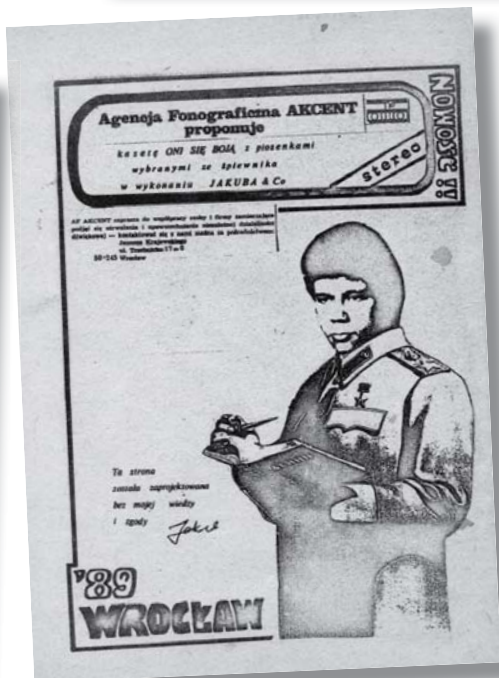
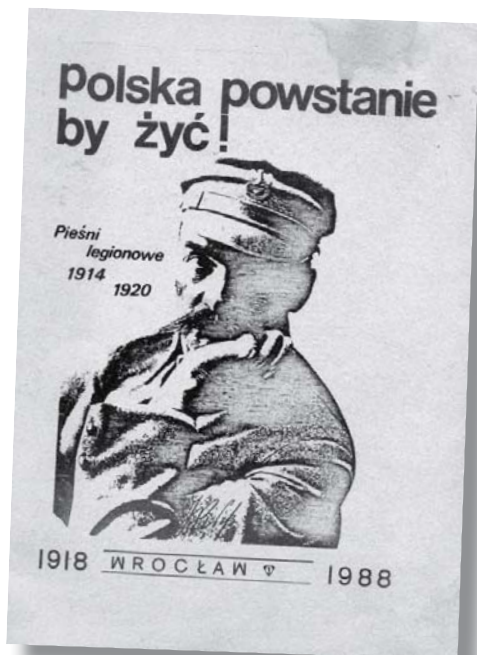
Wydawcy: Krzysztof Jakubczak

Publikacje: np. „Polska powstanie by żyć” – pieśni legionowe 1914-1920. Wybór i opr. Krzysztof Jakubczak, „Oni się boją czyli PRL w piosence” – wybór i opr. Krzysztof Jakubczak

Ludzie wydawnictwa:
Krzysztof Jakubczak

Charakterystyka wydawnictwa: książki zawierają nie tylko zapisy tekstów różnych pieśni i piosenek, ale również nuty i akordy.

PROKURATURA REJONOWA
DIA DZIELNICTWA WROCŁAW-ŚRODMIEŚCIE
ul. Podwale 30
50-050 WROCŁAW

Sygn. akt **2 Ds 37/85**

POSTANOWIENIE O TYMCZASOWYM ARESZTOWANIU

Dnia **28** **czerwca** 19**85** r.

Zbigniew Kępa - wiceprokurator

(imie, nazwisko i stanowisko)

Prokuratury **Rejonowej dla Dzielnicy Wrocław - Śródmieście**

w sprawie **przeciwko Januszowi Wolniakowi**

na zasadzie art. 210 § 1 i 217 § 1 pkt 4 k.k.

postanowił

zastosować wobec **Janusza Wolniaka**

syna/córki **Stanisława** urodz. dnia **22 marca** 19**80** r.

podjezranego(ej) o popełnienie przestępstwa przewidzianego w art. **282 "a" § 1 k.k. i 45 ustawa o prawie prasowym w zw. z art. 10 § 2 k.k.**
zatrzymanego(ną) dnia **28 czerwca** 19**85** r. o godz. **12,30** jako

środek zapobiegawczy tymczasowe aresztowanie, które zostanie uchylone, jeżeli w terminie do dnia **28 września** 19**85** r. nie nastąpi przedłużenie aresztowania lub wniesienie aktu oskarżenia.

UZASADNIENIE

Janusz Wolniak podejrzany(na) jest o to, że

w okresie od stycznia do 15 czerwca 1985r. we Wrocławiu, podjął działania zmierzające do wywołania niepokoju publicznego przez to, że bez wymaganego zezwolenia rozpowszechniał nielegalne wydawnictwa prasowe sygnowane przez rozwiązaną grupę "Solidarność", a w szczególności "Z dnia na dzień" i "Solidarność Walcząca".

o ostarawia

areszt tymczasowy zastosowany w stosunku do
Janusza Wolniaka utrzymać w mocy
albowiem
społeczne niebezpieczeństwo czynu oskarżonego
jest znaczne.

Zam. 51-WA-Ww DZG

* Nipotrzebne skreślić.

MS/K post. 2 - Postanowienie (wzór ogólny) Sądu I Instancji
UZGraf. Z-d Nr 2 - 44081 390 900 szt. A-5

Kierownik Sekcji

Bibliografia

- ♦ Włodzimierz Suleja: Solidarność na Dolnym Śląsku 1980-2010, Wrocław, Wyd. Profil 2010
- ♦ Leszek Ziątkowski: Na drodze do Solidarności. Wrocław w walce o demokrację i niepodległość 1976-1980, Wrocław, Wyd. Profil 2010
- ♦ Leszek Ziątkowski: Na drodze do wolności, sierpień 1980 – grudzień 1981, Wrocław, Wyd. Profil 2011
- ♦ Rafał Bubnicki: Nie tracić nadziei. Lothar Herbst. Z Breslau do Wrocławia, Wrocław 2010, Wyd. Profil 2012
- ♦ Szczepan Rudka: Poza cenzurą. Wrocławska prasa bezdebitowa 1973-1989, Wrocław, Wydawnictwo Naukowe PWN 2001
- ♦ Kamil Dworaczek: Burzliwa dekada. NZS we Wrocławiu 1980-1989, Warszawa, Wyd. IPN 2012
- ♦ Kornel: Z przewodniczącym Solidarności Walczącej Kornelem Morawieckim rozmawia Artur Adamski, Wrocław, Wydawnictwo Kontra 2007
- ♦ Marek Muszyński: Raport dotyczący represji na Dolnym Śląsku w okresie 13.12.1981 r.-13.12.1989 r., Wrocław, Wyd. Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, 1993
- ♦ Jolanta i Krzysztof Popiński: Od SKS do NZS. Niezależne Zrzeszenie Studentów we Wrocławiu 1980-2010, Wrocław, Oficyna Wydawnicza Atut 2010
- ♦ Roman Kowalczyk: Czas próby. Wieluń – Wrocław 1980-1989, Wrocław, Wydawnictwa Atla 2 2005
- ♦ Marek Nowakowski: Raport o stanie wojennym. Notatki z codzienności, Warszawa, Oficyna Wydawnicza Volumen, 2009
- ♦ <http://www.encyklopedia-solidarnosci.pl>

SOLIDARNOŚĆ
Dolny Śląsk